

**Zestawienie odpowiedzi
na najczęściej zadawane pytania dotyczące
obliczania i wnoszenia opłaty OZE**

Mocą przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2017, poz. 1148, dalej „ustawa OZE”), wprowadzona została nowa opłata, związana z zapewnieniem dostępności energii ze źródeł odnawialnych w krajowym systemie elektroenergetycznym i przeznaczana wyłącznie na pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 lub ust. 2 pkt 3 ustawy OZE oraz kosztów działalności operatora rozliczeń energii odnawialnej – zwaną dalej „opłatą OZE”.

Mając na względzie zgłaszane przez przedsiębiorstwa energetyczne pytania i wątpliwości dotyczące opłaty OZE, poniżej przedstawiona została opinia w zakresie sposobu ustalania podstawy obliczania tej opłaty i określenia podmiotów zobowiązanych do jej uiszczenia.

UWAGA!

Należy mieć na uwadze, że wszystkie osoby i podmioty stosujące prawo, w tym organy administracji publicznej, dokonują interpretacji przepisów prawa na własną odpowiedzialność i ryzyko, przy czym dokonana interpretacja może podlegać późniejszej weryfikacji w ewentualnym postępowaniu sądowym. Organy administracji publicznej czynią to w szczególności w toku postępowania administracyjnego, w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego.

Zastrzega się, że poniższe opinie dotyczące poruszonych zagadnień, nie są wiążące dla innych osób, organów i sądów oraz, że odnoszą się do stanów faktycznych przedstawionych w zapytaniach zainteresowanych podmiotów.

Powyższe zestawienie nie stanowi wiążącej wykładni przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii, a jedynie wyraża opinię organu administracji, która może ulec zmianie.

I. Wstęp.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy OZE, opłata OZE obliczana jest jako iloczyn stawki opłaty OZE oraz sumy ilości energii elektrycznej **pobranej z sieci i zużytej przez odbiorców końcowych**. Należy zauważyć, że opłata OZE ponoszona jest finalnie przez odbiorców końcowych energii elektrycznej, w związku z czym przepisy ją regulujące winny być

interpretowane ściśle, to jest poprzez odwołanie się do dyrektyw wykładni językowej (gramatycznej) tych przepisów.

Stosownie do art. 2 pkt 21 ustawy OZE, przez odbiorcę końcowego rozumieć należy odbiorcę końcowego w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, z późn. zm., dalej „ustawa – Prawo energetyczne”). Ustawa – Prawo energetyczne definiuje w art. 3 pkt 13 i 13a pojęcie odbiorcy oraz odbiorcy końcowego. Odpowiednio, przez odbiorcę należy rozumieć każdego, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie **umowy z przedsiębiorstwem energetycznym**, zaś przez odbiorcę końcowego - **odbiorcę dokonującego zakupu** paliw lub energii **na własny użytek**. Do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej.

Analiza art. 96 ust. 1 ustawy OZE, statuującego istotną rolę pojęcia odbiorcy końcowego w systemie obliczania i wnoszenia opłaty OZE oraz definicji pojęcia odbiorcy końcowego zawartej w art. 3 pkt 13a ustawy Prawo energetyczne wskazuje, iż dla prawidłowego określenia podstawy obliczenia opłaty OZE niezbędne jest uwzględnienie wszystkich przesłanek wynikających z treści tych przepisów. Koniecznym a zarazem wystarczającym warunkiem dla obciążenia danego wolumenu energii elektrycznej opłatą OZE jest, aby energia ta została **zakupiona przez odbiorcę końcowego** (w tym również od sprzedawcy, który zakupił energię na rynku bilansującym), **pobrana z sieci** (w tym z sieci przedsiębiorstwa energetycznego wytwarzającego energię elektryczną) oraz **zużyta przez tego odbiorcę końcowego na własny użytek**. Zastrzec przy tym należy, iż przesłanki te muszą być spełnione łącznie.

II. **Energia elektryczna wytworzona i zużyta na własne potrzeby przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej tj. przez tzw. „autoproducenta”.**

Wytwórca energii elektrycznej, który pokrywa swoje zapotrzebowanie na energię elektryczną z własnej produkcji nie jest w tym zakresie odbiorcą końcowym, gdyż nie dokonuje zakupu energii elektrycznej. W konsekwencji np. ilość energii elektrycznej zużytej przez jednostkę organizacyjną przedsiębiorcy (w szczególności przez oddział, zakład lub inną wyodrębnioną część przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej - Dz. U. z 2016 r. poz. 1829,

z późn. zm.), która została wytworzona w innej jednostce organizacyjnej tego samego przedsiębiorcy nie stanowi podstawy do obliczenia opłaty OZE. Natomiast w przypadku wystąpienia sytuacji, w której energia elektryczna zostanie **zakupiona przez wytwórcę „autoproducenta” od innego przedsiębiorstwa energetycznego**, na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej, celem jej wykorzystania (zużycia) **na inne potrzeby niż wytwarzanie, przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej** - ilość tej energii, kwalifikowanej jako energia zakupiona i następnie zużyta przez odbiorcę końcowego, stanowić będzie podstawę dla obliczenia opłaty OZE.

III. Energia elektryczna zużywana przez przedsiębiorstwa energetyczne wymienione w art. 96 ust. 3 ustawy OZE na cele inne niż wytwarzanie, przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej.

Zgodnie z art. 96 ust. 3 ustawy OZE, energię elektryczną zużywaną przez: 1) płatników opłaty OZE, 2) przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędące płatnikami OZE, 3) przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, **w części, w jakiej nie jest zużywana do jej wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji, uwzględnia się w ilościach energii elektrycznej, w odniesieniu do której pobiera się opłatę OZE.**

W konsekwencji energia elektryczna **zużywana na wytwarzanie, przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej nie podlega opłacie OZE.** Natomiast zakup i zużycie energii elektrycznej przez podmioty wymienione w art. 96 ust. 3 ustawy OZE, które posiadają w omawianym zakresie status odbiorców końcowych, na cele **pośrednio** związane z prowadzoną działalnością energetyczną **nie podlega** zwolnieniu z obowiązku pobierania opłaty OZE. Do celów pośrednich zaliczyć można między innymi koszty energii elektrycznej poniesione w związku z prowadzoną działalnością, jak np.: oświetlenie pomieszczeń biurowych, socjalno-bytowych czy też funkcjonowanie systemów monitoringowych. Potwierdzenie powyższego stanowiska można znaleźć również w piśmiennictwie prawniczym. Jak wskazuje J. Pokrzywniak: *„(...) zgodnie z ust. 3 opłata OZE jest kalkulowana i pobierana również w odniesieniu do energii zużytej na potrzeby własne niezwiązane z wytwarzaniem, przesyłaniem lub dystrybucją energii przez płatników, przedsiębiorstwa przesyłowe lub dystrybucyjne przyłączone do sieci płatników czy wytwórców (chodzi np. o oświetlenie budynków biurowych operatora) (...). Oznacza to, że płatnik opłaty OZE uiszcza tę opłatę także za część energii zużywanej przez siebie, przy*

czym powinien samodzielnie tę część ustalić. (...)” (J. Baehr (red.), P. Lissoń (red.), J. Pokrzywniak (red.), M. Szambelańczyk (red.), Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Komentarz, Warszawa 2016, s. 289).

IV. Energia elektryczna zużywana przez przedsiębiorstwa energetyczne na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji ciepła.

Art. 96 ust. 3 ustawy OZE statuując przesłankę zwolnienia z kwalifikowania jako obciążonej opłatą OZE energii elektrycznej przeznaczonej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji - **odnosi się jedynie do energii elektrycznej**. Zakupiona energia elektryczna przeznaczona na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji **ciepła nie jest więc objęta takim zwolnieniem**, co powoduje, iż podlega obciążeniu opłatą OZE. Rzutuje to zatem na brak dopuszczalności wyłączenia z podstawy dla wyliczenia opłaty OZE części zakupionej energii elektrycznej, zużywanej następnie na cele energetyczne w obszarze generacji ciepła. Zauważyć należy, iż przewidziane przez art. 96 ust. 3 ustawy OZE zwolnienie części energii elektrycznej przeznaczonej do wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej z obowiązku uiszczenia opłaty OZE stanowi wyjątek od ogólnej zasady, zawartej w art. 96 ust. 1 ustawy OZE, zgodnie z którą obciążeniu tą opłatą podlega całość zużywanej przez odbiorcę końcowego energii elektrycznej. Z tej przyczyny wyjątek ten musi być interpretowany ściśle. Jednocześnie należy podkreślić, że to **na podmiotach korzystających ze zwolnienia w zakresie opłaty OZE ciąży obowiązek wykazania jaka część energii elektrycznej podlega temu zwolnieniu**.

V. Informacja o ilości energii elektrycznej, która stanowi podstawę do obliczenia opłaty OZE.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy OZE, przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędące płatnikiem opłaty OZE oraz przedsiębiorstwa energetyczne wytwarzające energię elektryczną, przekazują płatnikom opłaty OZE informację w szczególności o ilościach energii elektrycznej, **która stanowi podstawę do obliczenia opłaty OZE**, w terminie do piątego dnia miesiąca następującego po okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 101 ustawy OZE.

Należy zwrócić uwagę, że **aby możliwe było prawidłowe ustalenie przez płatnika opłaty OZE wysokości należności z tytułu tej opłaty, ww. informacja powinna w szczególności zawierać dane dotyczące** ilości energii elektrycznej zakupionej, pobranej z sieci i zużytej:

1. przez przedsiębiorstwo energetyczne w części, w jakiej **nie jest** zużywana do wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;
2. przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przedsiębiorstwa energetycznego **będących** odbiorcami przemysłowymi w rozumieniu art. 52 ust. 6 ustawy OZE w związku z art. 96 ust. 2 tej ustawy;
3. przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przedsiębiorstwa energetycznego **nie będących** odbiorcami przemysłowymi w rozumieniu art. 52 ust. 6 ustawy OZE w związku z art. 96 ust. 2 tej ustawy.

Płatnik opłaty OZE powinien uwzględnić dane zawarte w ww. informacji w taki sposób aby nie dopuścić do **zaliczenia do ilości energii elektrycznej, w odniesieniu do której pobierana jest opłata OZE:**

- energii elektrycznej zakupionej, pobranej z sieci i zużytej do wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- części energii elektrycznej zakupionej, pobranej z sieci i zużytej **przez odbiorcę przemysłowego**, ponad wielkość procentową określoną w art. 96 ust. 2 ustawy OZE (odpowiednio ponad 80, 60, lub 15 % ilości energii elektrycznej pobranej z sieci i zużytej przez tego odbiorcę w danym okresie rozliczeniowym – por. art. 96 ust. 2 ustawy OZE).